

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-I.431.1.38.2020

Warszawa grudnia 2020 r.

**Pan
Jan Zalewski
Starosta Pułtusk**

**Starostwo Powiatowe
w Pułtusk
ul. Marii Skłodowskiej-Curie 11
06-100 Pułtusk**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² oraz art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych³, kontrolerzy: Bogumiła Bedra – ekspert oraz Janusz Masiak, Anna Kołakowska⁴ i Agnieszka Załęska⁴ – inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 17 do 28 sierpnia 2020 r. kontrolę problemową w Starostwie Powiatowym w Pułtusk, z siedzibą w Pułtusk przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 11.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie:

- udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej – w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 28 sierpnia 2020 r.,
- wykorzystania dotacji otrzymanej w rozdziale 75515 *Nieodpłatna pomoc prawna* – w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020 r. poz. 224).

³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.).

⁴ Od 1 września 2020 r. – starszy inspektor wojewódzki.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 18 listopada 2020 r., do którego wniesiono zastrzeżenia pismem nr OR.1710.3.2020 z 4 grudnia 2020 r. przekazuję Panu Staroście wystąpienie pokontrolne.

I. Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.

Na terenie powiatu pułtuskiego wyznaczono na 2019 r. oraz 2020 r., zgodnie z wymogiem określonym w art. 8 ust. 2 w związku z art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej⁵ – 2 punkty, w których realizowane jest kontrolowane zadanie, usytuowane w lokalach pochodzących z zasobów gminnych⁶ oraz powiatowych, zgodnie z wymogiem określonym w art. 8 ust. 10 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym:

- a) 1 punkt nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzony przez wyznaczonych radców prawnych i adwokatów, mieszczący się w 2019 i 2020 roku w budynku należącym do Starostwa Powiatowego w Pułtuskach przy ul. 3 Maja 20,
- b) 1 punkt nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego powierzony organizacjom pozarządowym, mieszczący się w 2019 roku w budynku Urzędu Gminy Winnica przy ul. Pułtuskiej 25, a w 2020 roku w budynku Urzędu Gminy Pokrzywnica przy Al. Jana Pawła II 1.

Z oznakowania punktu usytuowanego w Urzędzie Gminy Pokrzywnica wynika, że może w nim być świadczona także nieodpłatna mediacja⁷, w związku z wymogiem określonym w art. 3 ust. 1 pkt 3a i art. 3a ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Lokale funkcjonujące w 2020 r. poddano oględzinom.

Czas pracy każdego z punktów w okresie kontrolowanym ustalony został na 4 godziny dziennie przez 5 dni w tygodniu, zgodnie z wymogiem art. 8 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, z uwzględnieniem możliwości wydłużenia dyżurów do co najmniej 5 godzin dziennie w przypadku, o którym mowa w art. 8 ust. 6 ww. ustawy.

⁵ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2232), dalej ustawa o nieodpłatnej pomocy prawnej.

⁶ Dotyczy gmin Winnica oraz Pokrzywnica.

⁷ W żadnym z punktów nie określono jego specjalizacji jako nieodpłatna mediacja. Nieodpłatna mediacja nie stanowi także specjalizacji żadnego z dyżurów w punktach działających na terenie powiatu.

Starosta Pułtuski realizował w kontrolowanym okresie zadanie wynikające z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej wspólnie z Gminą Winnica, na podstawie pisemnego porozumienia⁸ zawartego w 2018 r. oraz z Gminą Pokrzywnica, na podstawie pisemnego porozumienia⁹ zawartego w 2019 r., zgodnie z postanowieniem art. 9 ust. 1 ww. ustawy.

Powiat Pułtuski zawarł w okresie kontrolowanym, z zachowaniem terminu określonego w art. 10 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, porozumienia z Okręgową Radą Adwokacką w Płocku oraz Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Olsztynie w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu pułtuskiego, zawierające elementy określone w art. 10 ust. 1 ww. ustawy. O zawartych porozumieniach niezwłocznie zawiadomiono Wojewodę Mazowieckiego, zgodnie z wymogiem określonym w art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. W terminie umożliwiającym rozpoczęcie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej od początku 2019 oraz 2020 roku, zawarte zostały także umowy na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej z wyznaczonymi przez właściwych dziekanów adwokatami i radcami prawnymi¹⁰.

W celu wyłonienia organizacji pozarządowej przeprowadzano corocznie otwarty konkurs ofert, zgodnie z wymogiem określonym w art. 11 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Zgodnie z dyspozycją określoną w art. 11 ust. 1b ww. ustawy prowadzenie 1 punktu powierzono w 2019 r. oraz 2020 r. – organizacjom pozarządowym¹¹.

Otwarte konkursy ofert ogłoszone zostały Zarządzeniem Starosty Pułtuskiego¹², w Biuletynie Informacji Publicznej (dalej BIP), na stronie internetowej oraz w siedzibie organu w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń. W obu przypadkach Starosta Pułtuski powołał komisję konkursową w celu opiniowania ofert, zgodnie z wymogami art. 15 ust. 2a i 2b ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹³. Oferta wyłoniona w konkursie ogłoszonym w 2018 r. spełniała wymogi określone w art. 10 ust. 2 i 4 ustawy o zmianie ustawy

⁸ Dotyczy porozumienia nr 18/2018 zawartego 8 października 2018 r.

⁹ Dotyczy porozumienia nr 24/2019 zawartego 24 października 2019 r.

¹⁰ Umowy zawarto 10 grudnia 2018 r. oraz 20 grudnia 2019 r.

¹¹ Stowarzyszeniu Wsparcia Obywatelskiego z siedzibą w Krakowie – w 2019 r. oraz Fundacji Inicjatywy Kobiet Aktywnych z siedzibą w Olsztynie – w 2020 r.

¹² Dotyczy zarządzenia Starosty Pułtuskiego Nr 43/2018 z 30 października 2018 r. oraz ogłoszenia Starosty Pułtuskiego z 4 listopada 2019 r.

¹³ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057).

o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw¹⁴ i została złożona przez organizację pozarządową, która udokumentowała spełnianie wymogów określonych w art. 10 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Oferta wyłoniona w konkursie ogłoszonym w 2019 r. złożona została przez organizację spełniającą wymóg określony w art. 11 ust. 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Ogłoszenie wyników otwartego konkursu ofert zawierało wymagane dane, określone w art. 15 ust. 2h ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz zostało podane do publicznej wiadomości niezwłocznie po wyborze oferty, zgodnie z wymogami określonymi w art. 15 ust. 2j ww. ustawy. Z wyłonionymi organizacjami podpisane zostały, w terminie umożliwiającym realizację zadania, umowy¹⁵ zawierające wymagane elementy, określone w art. 6 ust. 2 pkt 1, 1a, 3, 4 i 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Zawartymi umowami, organizacjom pozarządowym powierzono także zadania z zakresu edukacji prawnej zgodnie z wymogiem określonym w art. 11 ust. 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczące nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przekazywały Staroście Pułuskiemu części A kart pomocy oraz oświadczenia składane przez osoby uprawnione do korzystania z tego rodzaju pomocy, zgodnie z wymogiem art. 7 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Badaniu poddano 30 części A kart pomocy¹⁶, 10 części B kart pomocy¹⁷, 16 oświadczeń¹⁸, o których mowa w art. 4. ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz 16 oświadczeń¹⁹, o których mowa w art. 11 ust. 4 ww. ustawy. We wszystkich punktach zapewniono warunki do anonimowego przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej im pomocy²⁰, określone w § 5 ust. 4 pkt 5 i 6 rozporządzenia

¹⁴ Ustawa z dnia 15 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1467), dalej ustawa o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

¹⁵ Dotyczy umów podpisanych 17 grudnia 2018 r. oraz 23 grudnia 2019 r.

¹⁶ W tym: 15 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez radców prawnych i adwokatów oraz 15 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

¹⁷ Przekazanych zarówno z punktów prowadzonych przez radców prawnych i adwokatów, jak i punktów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

¹⁸ W tym: 8 oświadczeń wypełnionych w punktach prowadzonych przez radców prawnych i adwokatów oraz 8 oświadczeń wypełnionych w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

¹⁹ Dotyczy 16 oświadczeń wypełnionych w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

²⁰ W miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa udostępniono zamkniętą, nieprzezroczystą i oznakowaną urnę z informacją o możliwości przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej im pomocy.

w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego²¹, a opinie osób uprawnionych o udzielonej im pomocy przekazywano dziekanom właściwej okręgowej rady adwokackiej lub rady okręgowej izby radców prawnych oraz organizacji pozarządowej²².

Starosta Pułtuski zrealizował obowiązek sporządzenia listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa dostępnego dla mieszkańców powiatu, określony w art. 8a ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, a także jej udostępnienia w BIP, na stronie internetowej, tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Pułtusku oraz w lokalnej prasie²³, zgodnie z wymogiem określonym w art. 8a ust. 4 ww. ustawy.

Uruchomiony został telefoniczny system umawiania wizyt w punktach, zgodnie z wymogiem określonym w art. 8 ust. 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Podejmowane były działania mające na celu monitorowanie jakości realizacji zadań powierzonych organizacji pozarządowej w postaci kontroli bieżącego funkcjonowania prowadzonych przez nie punktów²⁴. Monitorowano także realizację zadań w zakresie edukacji prawnej²⁵.

---

²¹ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. poz. 2492), dalej rozporządzenie w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.

²² Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Wicestarosty Pułtuskiego z 24 sierpnia 2020 r., cyt.: „Informacje zawarte w części B kart pomocy (ankiety) z uwagi na ich małą ilość przekazywane były do Okręgowej Rady Adwokackiej w Płocku, Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie, Stowarzyszeniu Wsparcia Obywatelskiego w Krakowie w dniach: 4 lipiec 2019 r. – 20 kart (ankiety złożone od 01.03.2019 do 30.06.2019 r. 4 wrzesień 2019 r. – 9 kart (ankiety złożone od dnia 01.07.2019 r. do 31.08.2019 r.) 18 grudnia 2019 r. – 3 karty (ankiety złożone od dnia od 01.09.2019 r. do 17.12.2019 r.) Po 17 grudnia 2019 r. nie wypełniono żadnej ankiety. W 2020 r. nie złożono żadnej ankiety – karty B”.

²³ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Wicestarosty Pułtuskiego z 24 sierpnia 2020 r., cyt.: „W celu aktualizacji Listy zwrócono się do wójtów gmin powiatu pułtuskiego i Burmistrza Pułtuska o przeprowadzenie analizy informacji o jednostkach poradnictwa działających w gminach z roku poprzedniego. Aktualizację danych o jednostkach poradnictwa o zasięgu ogólnokrajowym dokonano za pośrednictwem Internetu. Lista w 2019 r. i w 2020 r. została opublikowana w: - BIP starostwa w 2019 r. i w 2020 r. - na stronie internetowej starostwa w 2019 i 2020 r. (19.06.2020 r.) - przekazano do wójtów gmin powiatu pułtuskiego i Burmistrza Pułtuska w 2019 i 2020 r. - przekazano do punktów w Winnicy i Pułtusku a w 2020 r. do punktu w Pokrzywnicy - opublikowano w lokalnej prasie „Tygodnik Pułtuski” w 2020 r. (data publikacji 28 lipca 2020 r. (...). W 2019 r. z uwagi na potrzebę wyposażenia punktu w laptop, telefony komórkowe, Internet (z opłaceniem abonamentu) nie wystarczyło środków na publikację w prasie”.

²⁴ Stwierdzono udokumentowanie notatkami służbowymi przeprowadzenie w 2020 r. 3 kontroli wykonywania zadań przez wyłonioną organizację pozarządową. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

²⁵ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Wicestarosty Pułtuskiego z 24 sierpnia 2020 r., cyt.: „W roku 2019 przedstawiciel Stowarzyszenia Wsparcia Obywatelskiego przeprowadził 3 spotkania z mieszkańcami gmin Winnica (16.02.2019 r.), Świercze (16.02.2019 r.), Zatory (04.03.2019 r.). W 2020 r. w dniu 25.02.2020 r. realizując zadania z zakresu edukacji prawnej (...) przeprowadził warsztaty z grupą emerytów i rencistów dotyczące promowania

Z zachowaniem terminu określonego w art. 12 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, Starosta Pułtusi przekazywał Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorcze informacje o wykonaniu zadań w poszczególnych kwartałach 2019 i 2020 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieprzestrzeganie terminu do składania ofert (skrócono do 15 dni), w otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu pułtuskiego w 2019 r. Działaniem powyższym naruszono wymogi określone w art. 13 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z którym, cyt.: *„Organ administracji publicznej zamierzający zlecić realizację zadania publicznego organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3, ogłasza otwarty konkurs ofert. Termin do składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia, o którym mowa w ust. 3”*. Ostatnie ogłoszenie o konkursie ukazało się na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Pułtusku 6 listopada 2018 r.²⁶.
2. Niewskazanie w sporządzonych listach nieodpłatnego poradnictwa, punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, funkcjonujących w kontrolowanym okresie na terenie powiatu pułtuskiego²⁷. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w art. 8a ust. 1 pkt 2

---

edukacji prawnej oraz mające charakter informacyjny. W 2020 r. zaplanowane były spotkania z uczniami szkół średnich. Z uwagi na panującą epidemię koronawirusa nie zostały przeprowadzone przedmiotowe spotkania (...)”.

²⁶ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Wicestarosty Pułtuskiego z 24 sierpnia 2020 r., cyt.: *„Starosta Pułtusi Zarządzeniem nr 43/2018 z dnia 30 października 2018 r. ogłosił konkurs na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu pułtuskiego w 2019 roku. W dniu 30 października 2018 r. ogłoszenie ukazało się w BIP starostwa. Na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Pułtusku umieszczone zostało 31 października 2018 r. 30 października 2018 r. pracownik zamieszczający informacje na stronie internetowej otrzymał Ogłoszenie do publikacji, z poleceniem publikacji ogłoszenia w tym dniu. Gromadząc dokumenty niezbędne do udokumentowania procedury ogłoszenia konkursu, w dniu 6.11.2018 r. pracownik odpowiedzialny za przeprowadzenie procedury konkursowej wydrukował potwierdzenie zamieszczenia ogłoszenia na stronie internetowej i będąc przekonany, że ogłoszenie ukazało się 30.10.2018 r. nie dokonał sprawdzenia tego faktu. W konsekwencji uznając, że ogłoszenie konkursu jest prawidłowe nie zmieniono terminu składania ofert. Jednocześnie mając świadomość, że na tablicy ogłoszeń zamieszczono ogłoszenie o konkursie w dniu 31 października 2018 r. sprawdzono, że termin składania ofert tj. do 21 listopada 2018 r. zawiera 21 dniowy okres podania ogłoszenia do publicznej wiadomości. Konkurs został przeprowadzony, a Przewodniczący Komisji Konkursowej w protokole przedstawiła termin ogłoszenia Konkursu jako 31 października 2018 r.”*

²⁷ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Wicestarosty Pułtuskiego z 24 sierpnia 2020 r., cyt.: *„Uznano, że Lista powinna zawierać wykaz takich jednostek, które nie są powszechnie znane mieszkańcom powiatu pułtuskiego. Informacje dotyczące nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego świadczonego w punkcie w Winnicy i Pokrzywnicy na terenie*

w związku z art. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z którym, cyt.: „*Starosta sporządza i aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, dostępnego dla mieszkańców powiatu, które obejmuje w szczególności (...) nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie ze wskazaniem punktów i dyżurów, o których mowa w art. 8, wraz ze specjalizacją, o ile została określona*”.

3. Nieokreślenie w 3 umowach zawartych w 2019 r., w tym w 2 umowach zawartych z adwokatem i radcą prawnym²⁸ oraz w 1 umowie zawartej z organizacją pozarządową²⁹ – sposobu organizowania w punkcie spotkania z mediatorem, pomimo wymogu w tym zakresie określonego w art. 6 ust. 2 pkt 6a ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z którym, cyt.: „*Umowa zawiera w szczególności: (...) sposób organizowania w punkcie spotkania z mediatorem (...)*”. Tym samym nie została określona w umowie procedura postępowania w przypadku, gdy zgłoszone zostanie przez osoby uprawnione zapotrzebowanie na nieodpłatną mediację.
4. Niewskazanie w 4 umowach w 2018 i 2019 roku z adwokatami i radcami prawnymi³⁰ oraz w 2 umowach³¹ z organizacjami pozarządowymi zasad zapewnienia dostępu do bazy aktów prawnych, umożliwiającego udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego³², pomimo wymogu w tym zakresie określonego w art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z którym, cyt.: „*Umowa*

---

powiatu pułtuskiego są przekazywane i udostępniane mieszkańcom powiatu na bieżąco, za pomocą BIP Starostwa, strony internetowej oraz tablicy ogłoszeń, w związku z publikacją informacji o funkcjonowaniu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia poradnictwa obywatelskiego”.

²⁸ Dotyczy umów zawartych 20 grudnia 2019 r.

²⁹ Dotyczy umowy zawartej 23 grudnia 2019 r.

³⁰ Dotyczy umów: nr 164/2018 z 10 grudnia 2018 r. zawartej z adwokatem, nr 165/2018 z 10 grudnia 2018 r. zawartej z radcą prawnym, nr 191/2019 z 20 grudnia 2019 r. zawartej z adwokatem oraz nr 190/2019 z 20 grudnia 2019 r. zawartej z radcą prawnym, na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu pułtuskiego.

³¹ Dotyczy umów: nr 179/2018 z 17 grudnia 2018 r. zawartej z organizacją pozarządową Stowarzyszenie Wsparcia Obywatelskiego z siedzibą w Krakowie oraz nr 214/2019 z 23 grudnia 2019 r. zawartej z organizacją pozarządową Fundacja Inicjatywy Kobiet Aktywnych z siedzibą w Olsztynie.

³² Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Wicestarosty Pułtuskiego z 24 sierpnia 2020 r., cyt.: „*W umowach (...) nie wskazano zasad zapewnienia dostępu do bazy aktów prawnych ponieważ punkt został wyposażony jedynie w dostęp do Internetu. Dawało to mecenasowi dostęp do bazy aktów prawnych ogólnodostępnych, które jak uznaliśmy nie wymagają uregulowań. Podczas podpisywania umowy Adwokat został poinformowany, że Starostwo podejmie działania o udostępnieniu bazy aktów prawnych Lex, z jakiej korzystają pracownicy Starostwa. Nadmieniam, iż Przedstawiciel Lex był przeciwny umożliwieniu korzystania z programu Lex postronnym osobom, za jakich uznano prawników w punktach. (zakup oddzielnej licencji wynosi ok. 3500 zł.)*”. (...) *Podobny sposób działania zastosowaliśmy w stosunku do umów z Radcą Prawnym*”. (...) *Przedstawiciel Stowarzyszenia Wsparcia Obywatelskiego oraz Fundacji Inicjatywa Kobiet Aktywnych korzystał z dostępu do bazy aktów prawnych ogólnodostępnych, które jak uznaliśmy wymagają uregulowań w umowie*”.

zawiera w szczególności: (...) zasady zapewnienia dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej”.

5. Niedostosowanie jednego lokalu³³ do wymogów określonych w § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z którym, cyt.: *„Dostęp do lokali (...) usytuowanych na terenie powiatu, uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych”.*
6. Niezapewnienie osobie udzielającej pomocy w lokalu³⁴ dostępu do komputerowego systemu informacji prawnej. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w § 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z którym, cyt.: *„W lokalu, w którym jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, zapewnia się: (...) komputer z dostępem (..) do (...) komputerowego systemu informacji prawnej, wraz z bazą aktów prawnych, w tym przepisów prawa powszechnie obowiązującego, orzecznictwa i materiałów pomocniczych, z dostępem do bazy aktów prawa miejscowego obowiązującego na obszarze danego powiatu i powiatów ościennych (...)”.* Niezapewnienie dostępu do wymaganego systemu informacji prawnej utrudniać może sprawne udzielanie pomocy osobom uprawnionym.
7. Nieudostępnienie w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie pomocy – w 2 lokalach³⁵ – kart informacyjnych poradnictwa, dotyczącego nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem i poradnictwa innego typu dostępnego dla mieszkańców powiatu pułtuskiego. Karty informacyjne poradnictwa również nie zostały udostępnione wykonawcom udzielającym nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Tym samym nie zapewniono osobom uprawnionym informacji o systemie nieodpłatnego poradnictwa w wymaganej formie³⁶. Zaniechaniem powyższym naruszono wymogi określone w § 5 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z którym, cyt.: *„ (...) W miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej*

³³ Dotyczy lokalu usytuowanego w Urzędzie Gminy Pokrzywnica.

³⁴ Dotyczy lokalu w Urzędzie Gminy Pokrzywnica obsługiwanego przez organizację pozarządową.

³⁵ Dotyczy lokalu w Pułtusk, funkcjonującego w ramach punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, obsługiwanego przez radcę prawnego i adwokata oraz lokalu w Pokrzywnicy, obsługiwanego przez organizację pozarządową.

³⁶ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Starosty Pułtuskiego z 27 sierpnia 2020 r., cyt.: *„W 2019 r. nie zostały sporządzone karty informacyjne dot. nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, nieodpłatnej mediacji oraz poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem. W 2020 r. zostały sporządzone karty informacyjne poradnictwa dot. nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz mediacji”.*

pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego udostępnia się (...) karty informacyjne poradnictwa dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnej mediacji, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, o ile jest świadczone w danym powiecie, a także poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem”.

Ponadto stwierdzono, że:

- 1) 4 karty pomocy – część A sporządzone przez radcę prawnego³⁷ nie zawierały danych identyfikujących osobę udzielającą pomocy prawnej lub poradnictwa obywatelskiego, pomimo że zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej powyższe dane należy zawrzeć w karcie pomocy.
- 2) Osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej przyjęła od osoby uprawnionej oświadczenie z 9 lipca 2020 r., o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, na nieobowiązującym wzorze oświadczenia³⁸.
- 3) Na wszystkich skontrolowanych kartach części B karty pomocy zamieszczono pieczętę Starostwo Powiatowe w Pułtusku ul. Marii Skłodowskiej-Curie 11, 06-100 Pułtusk, zamiast pieczętę komórki organizacyjnej Starostwa Powiatowego obsługującego pod względem organizacyjno-technicznym zadanie. Zgodnie z wymogiem § 8 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej, cyt.: „(...) Po udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim osobie uprawnionej przekazuje się część B karty pomocy, uprzednio wypełnioną w zakresie danych zawartych w pkt 1, a także opatrzoną pieczętę komórki organizacyjnej starostwa powiatowego obsługującego pod względem organizacyjno-technicznym zadanie(...)”.
- 4) W treści ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację w 2020 r. zadania w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz mediacji, nie zamieszczono informacji, że o prowadzenie punktu może ubiegać się organizacja pozarządowa wpisana na listę właściwego wojewody. Zgodnie z art. 11d ust. 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, cyt.: „O powierzenie prowadzenia punktu na obszarze danego województwa może ubiegać się

³⁷ Dotyczy kart pomocy - części A z 14 stycznia 2019 r., 19 lutego 2019 r., 5 marca 2019 r., 21 marca 2019 r.

³⁸ Nowy wzór oświadczenia, obowiązujący od 24 czerwca 2020 r., został wprowadzony ustawą z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 poz. 1086).

organizacja pozarządowa, (...) wpisana na listę, (...) prowadzoną przez właściwego wojewodę, w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego”.

Podsumowując wyniki kontroli informuję, że realizację zadania w przedmiocie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że wyznaczono prawidłową liczbę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, zapewniono udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w prawidłowym wymiarze czasu, terminowo zawarto porozumienia z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych oraz umowy z organizacjami pozarządowymi, adwokatami i radcami prawnym, zawarto wymagane postanowienia w umowach z samorządem zawodowym radców prawnych i adwokatów oraz umowach z organizacjami pozarządowymi, sporządzono listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, przeprowadzono kontrole rzetelności prowadzenia powierzonych organizacji pozarządowej punktów oraz terminowo przekazywano wojewodzie zbiorcze informacje o wykonaniu zadania.

Mając natomiast na uwadze nieprawidłowości w zakresie przeprowadzenia otwartych konkursów ofert, niedostosowanie lokali do niektórych wymogów ustawowych, niekompletność umów zawartych z radcą prawnym i adwokatem oraz z organizacjami pozarządowymi, niesporządzenie w 2019 roku kart poradnictwa, a także ze względu na inne stwierdzone uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny **pozytywnej pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

II. Wykorzystanie dotacji otrzymanej w 2019 r. w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej na zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.

Przedmiot kontroli obejmował wykorzystanie dotacji przekazanej w 2019 r. z budżetu Wojewody Mazowieckiego w rozdziale 75515 *Nieodpłatna pomoc prawna* (dalej rozdział 75515 klasyfikacji budżetowej). Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

W 2019 r. Powiat Pułtuski (dalej Powiat) na sfinansowanie zadania zleconego z zakresu administracji rządowej na podstawie ustawy *o nieodpłatnej pomocy prawnej*, polegającego

na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, otrzymał z MUW, dotację celową w kwocie 132 000,00 zł w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej. Jak wynika z ksiąg rachunkowych oraz zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu rocznym *Rb-50 o dochodach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2019 r. (dalej sprawozdanie Rb-50)* dotację wykorzystano w kwocie 131 782,78 zł. Niewykorzystana dotacja w kwocie 217,22 zł została zwrócona na rachunek bankowy MUW w dniu 15 stycznia 2020 r. – WB Nr 9/2020 z zachowaniem terminu ustalonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania otrzymanej dotacji, stwierdzono, że:

1. Kwota przekazanej dotacji do Powiatu w wysokości 132 000,00 zł wynikała z prawidłowego wyliczenia – zgodnego z zasadą ustaloną w art. 20 ustawy o *nieodpłatnej pomocy prawnej*.
2. Powiat, otrzymaną dotację na obsługę zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa oraz edukację prawną, przeznaczył na: wynagrodzenia dla podmiotów prowadzących obsługę prawną w wysokości 120 120,00 zł, co stanowi 91% wysokości otrzymanej dotacji oraz pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadania w wysokości 7 702,78 zł i edukację prawną w wysokości 3 960,00 zł – co stanowi odpowiednio – 5,84% i 3% otrzymanej dotacji, zgodnie z zapisem art. 20 ust. 1 ustawy o *nieodpłatnej pomocy prawnej*.
3. Starosta Pułtuski w związku z realizacją zadania zleconego polegającego na świadczeniu usług nieodpłatnej pomocy prawnej wypłacił wynagrodzenie w kwocie 60 060,00 zł, zgodnie z zawartymi umowami z radcą prawnym³⁹ i adwokatem⁴⁰, ponadto przekazał kwotę dotacji w łącznej wysokości 64 020,00 zł (w tym kwota 3 960,00 zł przeznaczona na edukację prawną) Stowarzyszeniu, zgodnie z zawartą umową⁴¹ na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o *nieodpłatnej pomocy prawnej*.
4. Stowarzyszenie sporządziło 28 stycznia 2019 r.⁴² (oczywista omyłka pisarska) sprawozdanie z wykonania zadania publicznego, dochowując tym samym ustaleń wynikających z § 8 ust. 3 zawartej umowy, z którego wynikało, że:

³⁹ Umowa nr 165/2018 z dnia 10 grudnia 2018 r.

⁴⁰ Umowa nr 164/2018 z dnia 10 grudnia 2018 r.

⁴¹ Umowa nr 179/2018 z dnia 17 grudnia 2018 r.

⁴² Przesyłka nadana przez Stowarzyszenie w dniu 28 stycznia 2020 r., do Powiatu wpłynęła 4 lutego 2020 r.

- otrzymane środki z dotacji w kwocie 60 060,00 zł zostały wykorzystane na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, natomiast środki w kwocie 3 960,00 zł przeznaczone zostały na edukację prawną.
- Stowarzyszenie na realizację zadania publicznego wniosło wkład osobowy w kwocie 24 500,00 zł⁴³ oraz wkład rzeczowy w kwocie 8 900,00 zł⁴⁴.

Starosta nie przeprowadził kontroli o której mowa w art. 11 ust. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, natomiast co do kontroli, o której mowa w § 7 zawartej umowy ze Stowarzyszeniem wyjaśnienie złożył Wicestarosta⁴⁵.

Sprawozdanie złożone przez Stowarzyszenie zostało sporządzone na formularzach zgodnych z wzorem określonym w załączniku nr 5 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r.⁴⁶

⁴³ Na który składały się koszty: koordynatora – 6 000,00 zł, specjalisty ds. księgowo-kadrowych – 3 600,00 zł, infolinii – 6 000,00 zł, obsługi informatycznej – 4 800,00 zł, koszt ochrony danych osobowych RODO – 3 600,00 zł, promocji programu – 500,00 zł.

⁴⁴ Na który składały się koszty: zapewnienia komputerów, drukarek, materiałów biurowych, systemu informacji prawnej – 3 600,00 zł, infolinii – 1 200,00 zł, usługi dojazdów do niepełnosprawnych – 3 600,00 zł, promocji – 500,00 zł.

⁴⁵ W którym, cyt.: „Zgodnie z § 7 umowy nr 179/2018 z dnia 17 grudnia 2018r. o realizację zadania publicznego na podstawie oferty, o której mowa w art. 16 ust.1 i 6 ustawy z dnia 24 kwietnia o działalności pożytku publicznego i wolontariacie zawartej między Powiatem Pułtuskim a Stowarzyszeniem Wsparcia Obywatelskiego z siedzibą w Krakowie, Zleceniodawca-Powiat Pułtuski sprawuje kontrolę prawidłowości realizacji powierzonego zadania. Korzystając ze swojego uprawnienia Zleceniodawca, w okresie obowiązywania umowy, dokonywał wyrwykowych kontroli w przedmiotowym zakresie (stosowna dokumentacja w aktach sprawy Wydziału Organizacji i Kontroli). Co do wydatkowania przez Zleceniobiorcę-Stowarzyszenie przekazywanej dotacji nie odnotowano w trakcie roku nieprawidłowości w sposobie jej wykorzystywania, nie było żadnych sygnałów sugerujących jakiekolwiek przesłanki do uznania za nieprawidłowe wydatkowania, przekazywanych środków. Realizacja powierzonego zadania przewidziana była na okres od 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2019 r. Taki sam okres wyznaczono umową na ponoszenie wydatków. Rozliczenie roczne, które powinno wpłynąć do Zleceniodawcy w ciągu 30 dni od zakończenia realizacji zadania, wpłynęło 4 lutego 2020 r. W wyniku kontroli przedłożonego rozliczenia stwierdzono szereg uchybień (szczegółowe informacje w aktach sprawy Wydziału Finansów). Zleceniobiorca został wezwany do prawidłowego rozliczenia dotacji i poinformowany o konsekwencjach niedopełnienia tego obowiązku. Pomimo wielokrotnych wezwań telefonicznych, mailowych, pisemnych Stowarzyszenie nie rozliczyło się prawidłowo. Władze Stowarzyszenia nie reagowały na prośbę o kontakt, nie odbierano telefonów. Wobec braku dopełnienia obowiązków wynikających z umowy (w zakresie rozliczenia się z dotacji) oraz ustawy o finansach publicznych, a także utrudniony, wręcz niemożliwy kontakt ze Zleceniobiorcą, postanowiono o wszczęciu procedury w trybie administracyjnym w sprawie określenia kwoty dotacji przypadającej do zwrotu. W efekcie toczzonego postępowania Starosta Pułtuski w dniu 13 sierpnia 2020 r. wydał decyzję w przedmiotowej sprawie (pełna dokumentacja w aktach sprawy Wydziału Finansów)”, natomiast brak jest kontroli w przedmiocie wykazanego wkładu własnego.

⁴⁶ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2016 r. poz. 1300). Od 29 października 2018 r. obowiązuje rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057).

Powiat nie przyjął złożonego przez Stowarzyszenie sprawozdania, ze względu na rozbieżności stwierdzone w wyniku analizy sprawozdania i przesłanych dokumentów. Starosta Pułtuski wezwał⁴⁷ Stowarzyszenie do skorygowania rozliczenia wykorzystania dotacji otrzymanej w 2019 r. oraz do złożenia wyjaśnień, a następnie wszczął postępowanie administracyjne.

Dnia 13 sierpnia 2020 r. wydał decyzję w sprawie określenia kwoty dotacji przypadającej do zwrotu, określając kwotę dotacji pobranej nienależnie w wysokości 2 580,00 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi począwszy od dnia 1 lutego 2020 r.

5. Koszt jednej porady prawnej udzielanej przez radcę prawnego i adwokata wyniósł – 125,91 zł, udzielanej przez Stowarzyszenie – 395,13 zł, natomiast średni koszt dla Powiatu – 190,97 zł⁴⁸.
6. Do środków otrzymanych z dotacji w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej w organie jak i Starostwie prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgową dochodów i wydatków, gdzie możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji gospodarczych.
7. Sprawdzone dowody źródłowe będące podstawą dokonanych wydatków spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁹, a sprawdzone zapisy księgowe w ewidencji wydatków spełniały wymogi art. 20 ww. ustawy.
8. Wydatki realizowane ze środków dotacji klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁵⁰, z wyjątkiem zaklasyfikowania środków finansowych przekazanych na wydatki realizowanych przez Stowarzyszenie do § 2820 *Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom* zamiast do § 2360 *Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji*

⁴⁷ Pismo znak: FN.3032.19.2020 z 25 lutego 2020 r.

⁴⁸ Udzielono łącznie 629 porad, w tym 152 porady w punkcie prowadzonym przez Stowarzyszenie.

⁴⁹ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.), dalej ustawa o rachunkowości.

⁵⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 poz. 1053, ze zm.), dalej rozporządzenie w sprawie klasyfikacji.

organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego tj. z naruszeniem zasad określonych w rozporządzeniu w sprawie klasyfikacji.

9. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 za IV kwartał 2019 r. sporządzonym przez Powiat wynikały z ewidencji księgowej – stan na dzień 31 grudnia 2019 r.
10. Powiat nie dokonywał lokat środków z dotacji, co potwierdził Wicestarosta w złożonym oświadczeniu z 26 sierpnia 2020 r.

Ponadto ustalono, że:

1. Niewykorzystaną część dotacji wraz z odsetkami w wysokości 16,03 zł (15,10 zł – należność główna, 0,93 zł – odsetki) Stowarzyszenie zwróciło na rachunek bankowy Starostwa Powiatowego dnia 10 lutego 2020 r. (Wb nr 27/2020), następnie Powiat przekazał do MUW należność główną w wysokości 15,10 zł w dniu 3 kwietnia 2020 r.⁵¹ (Wb nr 60/2020), a odsetek nie zwrócił do dnia zakończenia kontroli, co Starosta Pułtuski wyjaśnił w piśmie nr OR.1710.3.2020 z dnia 4 grudnia 2020 r. – odstępuje się zatem od sformułowania zalecenia pokontrolnego w zakresie nieprzekazanych przez Powiat do MUW ww. odsetek w wysokości 0,93 zł zwróconych przez Stowarzyszenie w dniu 10 lutego 2020 r.
2. W ewidencji księgowej za 2019 r. oraz sprawozdaniu Powiatu Rb-50 o dotacjach za IV kwartał 2019 r. w kolumnie wykonanie wykazano kwotę 131 782,78 zł bez uwzględnienia zwróconej przez Stowarzyszenie niewykorzystanej części dotacji⁵², która wpłynęła na rachunek Starostwa Powiatowego 10 lutego 2020 r.
3. Z tytułu gromadzenia środków z dotacji otrzymanej w 2019 r. w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej Powiat Pułtuski na oprocentowanym rachunku bankowym pozyskał kwotę dochodu w wysokości 168,14 zł.

Należy wskazać, że środki otrzymane z budżetu państwa nie mogą być gromadzone na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego lecz powinny być na bieżąco wydatkowane. W przypadku powstania odsetek od tych środków powinny one zostać przekazane na rachunek dochodów Wojewody jako właściwego dysponenta części budżetowej. Przemawiają

---

⁵¹ Wyjaśnienie Starosty Pułtuskiego z 9 września 2020 r., cyt.: *"Starostwo Powiatowe w Pułtusku informuje, iż okres pomiędzy wpływem zwrotu niewykorzystanych środków od Stowarzyszenia Wsparcia Obywatelskiego a przekazaniem ich do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego wynika z prowadzenia sprawy mającej na celu określenie rzeczywistej kwoty niewykorzystanej /pobranej nienależnie dotacji przez Stowarzyszenie Wsparcia Obywatelskiego (...)"*.

⁵² Należy wskazać, iż dotacja otrzymana była w 2019 r. i dotyczyła wydatków poniesionych w 2019 r.

za tym nie tylko podstawowe zasady rachunkowości czy przepisy ustawy o finansach publicznych, ale również stanowisko Ministerstwa Finansów⁵³. Dochód uzyskany z ww. tytułu, pomniejszony o 5%⁵⁴, powinien zostać przekazany na rachunek dochodów budżetu państwa.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na zaklasyfikowaniu środków finansowych przekazanych na wydatki realizowane przez Stowarzyszenie do § 2820 *Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom* zamiast do § 2360 *Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego* tj. z naruszeniem zasad określonych w rozporządzeniu w sprawie klasyfikacji.

Podsumowując wyniki kontroli informuję Pana Starostę, że wykorzystanie dotacji otrzymanej w 2019 r. na realizację wydatków w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej zostało ocenione **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Przestrzegania terminu do składania ofert w otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu pułtuskiego, zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
2. Wskazywania w sporządzonych listach nieodpłatnego poradnictwa, punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, funkcjonujących na terenie powiatu pułtuskiego, zgodnie z 8a ust. 1 pkt 2 w związku z art. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
3. Określania w umowach zawieranych z adwokatem i radcą prawnym oraz z organizacją pozarządową sposobu organizowania w punkcie spotkania z mediatorem oraz określenia procedury postępowania w przypadku, gdy zgłoszone zostanie przez osoby uprawnione zapotrzebowanie na nieodpłatną mediację.

⁵³ Stanowisko Ministerstwa Finansów zostało przekazane przez Wojewodę Mazowieckiego do jednostek samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego pismem znak FIN-VII.302.3.2017 z 14 listopada 2017 r.

⁵⁴ Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23, ze zm.).

4. Wskazywania w umowach zawieranych z adwokatem i radcą prawnym oraz z organizacjami pozarządowymi zapisów zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych, umożliwiającej udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, zgodnie z wymogiem określonym w art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
5. Dostosowania lokalu znajdującego się w budynku Urzędu Gminy Pokrzywnica w którym udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna do potrzeb osób niepełnosprawnych.
6. Zapewnienia w lokalu w Urzędzie Gminy Pokrzywnica obsługiwanego przez organizację pozarządową dostępu do komputerowego systemu informacji prawnej.
7. Udostępnienia w lokalu w Pułtusku, funkcjonującym w ramach punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, obsługiwanego przez radcę prawnego i adwokata oraz lokalu w Urzędzie Gminy Pokrzywnica, obsługiwanych przez organizację pozarządową, kart informacyjnych poradnictwa, dotyczącego nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem i poradnictwa innego typu dostępnego dla mieszkańców powiatu pułtuskiego, a także udostępnienia kart informacyjnych poradnictwa wykonawcom udzielającym nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.
8. Klasyfikowania środków finansowych przekazanych na wydatki realizowane przez organizacje pozarządowe, prowadzące działalność pożytku publicznego, zgodnie z klasyfikacją budżetową ww. rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

1. Wskazywania w kartach pomocy – części A sporządzonych przez radcę prawnego, danych identyfikujących osobę udzielającą pomocy prawnej lub poradnictwa obywatelskiego.
2. Przyjmowania oświadczeń, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej zgodnych z obowiązującym wzorem.
3. Zamieszczania na kartach części B karty pomocy pieczętki komórki organizacyjnej starostwa powiatowego obsługującego pod względem organizacyjno-technicznym zadanie.
4. Zamieszczania w treści ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia

nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz mediacji, informacji, że o prowadzenie punktu może ubiegać się organizacja pozarządowa wpisana na listę właściwego wojewody.

Ponadto, w związku z wątpliwościami Powiatu dotyczącymi rozliczenia przedstawionego przez Stowarzyszenie w zakresie wydatkowania części otrzymanej dotacji w wysokości 2 580,00 zł⁵⁵, wskazuję na konieczność poinformowania MUW o wynikach prowadzonego postępowania wobec Stowarzyszenia, a w przypadku uzyskania zwrotu dotacji pobranej nienależnie przez Stowarzyszenie, do niezwłocznego jej przekazania do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi począwszy od dnia 1 lutego 2020 r., zgodnie z art. 169 ustawy o finansach publicznych.

Rekomenduje się także prowadzenie zapisów w ewidencji księgowej dotyczącej wydatkowania środków z dotacji w §§ klasyfikacji budżetowej zgodnie ze stanem faktycznym.

Wskazuję również, iż dochód w kwocie 168,14 zł, uzyskany z tytułu gromadzenia środków pieniężnych z dotacji otrzymanej w 2019 r. w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej na oprocentowanym rachunku bankowym, pomniejszony o 5%, powinien zostać przekazany na rachunek bankowy dochodów Wojewody Mazowieckiego nr 36 1010 1010 0100 6722 3100 0000, § 0920 *Wpływy z pozostałych odsetek*. Podkreślam, że stanowisko Wojewody Mazowieckiego w tej sprawie jest zbieżne z opinią Ministerstwa Finansów, wyrażoną w piśmie z 19 maja 2017 r., znak BP8.401.3.2017, które zostało przesłane do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego 14 listopada 2017 r. pismem znak FIN-VII.302.3.2017.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego pisemnej informacji, z powołaniem numeru pisma WK-I.431.1.38.2020, o sposobie wykonania zalecenia pokontrolnego lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

⁵⁵ Decyzja wydana przez Starostę Pułtuskiego 13 sierpnia 2020 r.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

PROJEKTOWA I WYKONAWCZA

BIURO PROJEKTOWE I WYKONAWCZE

Starymiejem
22.02.2022
[Signature]